

038 Informatiebrief

Zaaknummer: Z/24/087458
Documentnummer: 400498
Datum: 11 juni 2024 / verzonden: 12 juni 2024
Onderwerp: Onjuiste betalingen tweede ambtshalve betaalronde energietoeslag
Portefeuillehouder: Wethouder De Bruijn
Bijlage(n): *Geen*

Geachte Raad,

Op 3 oktober 2023 heeft de Tweede Kamer de wetswijziging doorgevoerd die nodig was om de energietoeslag 2023 uit te keren. In deze wet is opgenomen dat de gemeenten de energietoeslag van €800 aan zo veel mogelijk inwoners ambtshalve zouden toekennen. Op basis van de wetswijziging en de noodzaak om zo snel mogelijk tot betaling over te gaan, is besloten om de ambtshalve betalingen van Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten in 2 fasen te laten verlopen.

Fase 1

In de eerste fase kreeg iedereen een ambtshalve verlening die een uitkering of een minimaregeling had, waarvoor een maximum inkomen geldt van 110% van het sociaal minimum. Deze ambtshalve verleningen zijn in de week van 28 november 2023 gedaan aan in totaal 2.690 inwoners over de drie gemeenten.

Fase 2

In de tweede fase zaten de inwoners met een uitkering of minimaregeling tot 130% en diegenen die vorig jaar energietoeslag aangevraagd hebben. Van deze inwoners is door het inlichtingenbureau getoetst of het inkomen voldeed aan 120% van het sociaal minimum. Die inwoners waarvan het inkomen voldeed, hebben ambtshalve de energietoeslag verleend gekregen in de week van 19 december. Dit betroffen 2.469 ambtshalve verleningen over de drie gemeenten.

Binnen de tweede fase ambtshalve verleningen zijn in Leidschendam-Voorburg totaal voor de drie gemeenten 322 onjuiste betalingen gedaan. Het gaat om verwerkingsfouten in de handmatige handelingen die in het proces noodzakelijk waren. Daardoor zijn er betalingen gedaan aan inwoners waarvan het inkomen op dat moment niet voldeed aan de inkomensnorm.

De verdeling van de onjuiste betalingen over de gemeenten is als volgt:

<i>Gemeente</i>	<i>Aantal</i>	<i>Bedrag</i>
Leidschendam-Voorburg	249	€ 199.200
Wassenaar	40	€ 32.000
Voorschoten	33	€ 26.400

Handelswijze onjuiste betalingen

Vanwege de omstandigheden wordt gekozen de onjuiste betalingen niet terug te vorderen, maar terug te vragen. Hiervoor is gekozen omdat bij een terugvordering een inwoner wordt verplicht om het ontvangen bedrag terug te betalen. Een terugvordering kan inwoners in financiële problemen brengen. Dit vindt het college niet passen bij een ambtshalve verlening. Bij een ambtshalve verlening wordt de betaling automatisch gedaan zonder aanvraag van een inwoner. Ook in de eerste uitbetalingsronde waarin een fout is geconstateerd, is gekozen voor het verzoeken van inwoners het bedrag terug te betalen.

Een extra reden voor het college om deze aanpak te kiezen is dat de betaling is gedaan in december 2023. Omdat inmiddels vijf maanden zijn verstreken is de kans groot dat het overgemaakte geld is uitgegeven. Dat maakt de kans op financiële problemen bij inwoners wanneer de gemeente terugvordert groter. Dat een langere tijd verstreken is tussen de uitbetaling en de berichtgeving heeft verschillende oorzaken. Zo duurde het circa één maand voordat de onterechte betalingen ontdekt werden. Daarna moest handmatig onderzoek worden gedaan of en zo ja welke betalingen onjuist waren.

Ook in andere gemeenten is de ambtshalve verstrekking van de energietoeslag niet goed gegaan. De gemeente Apeldoorn koos voor een soortgelijke aanpak. Ook in de gemeente Amsterdam is gekozen voor een zelfde aanpak, waar inwoners werd gevraagd het bedrag vrijwillig terug te storten.

Financiële gevolgen

De gemeenten ontvangen een vergoeding vanuit het Rijk om de energietoelagen uit te betalen. Dit bedrag is inclusief de uitvoeringskosten. De uitgaven van dit budget hoeven de gemeenten achteraf niet te verantwoorden. Voor de gemeente Voorschoten blijven de consequenties van de onterechte betalingen bij te hoge lasten in 2023 voor de energietoelagen, en een te lage overheveling bij de jaarrekening om de lasten in 2024 te dekken. Daarnaast zullen in 2024 mogelijke vrijwillige terugbetalingen leiden tot incidentele baten. De verwachting is echter dat de huidige overheveling in de jaarrekening 2023 van € 298.000, samen met een eerdere overheveling bij de najaarsnota 2023 van € 80.000, er voldoende budget beschikbaar is in 2024. De onterechte betalingen hebben daarom naar verwachting geen financiële gevolgen.

De totale bedragen van de onterechte betalingen van € 800 zijn:

Leidschendam-Voorburg	€ 199.200
Wassenaar	€ 32.000
Voorschoten	€ 26.400

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerink,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.